Redacţiunea, Administraţiunea
şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*: în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. seu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România si străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. seu 15 bani. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 286. Braşov, Mercuri-Joi, 28 Decemvre 1895.

Conferenţele pentru pact.

Tot ce se face aḑĭ aicĭ la noi sub strălucita obláduire a lui Banffy se pune în legătură cu serbarea mileniului, ba acuma a ajuns lucrul până acolo, încât şi pactul economic dintre Ungaria şi Austria, despre a căruia reînoire se tractéză, este pus sub zodia mileniului.

Se ḑice adecă, că în cercurile competente s'ar fi luat hotărîrea, ca acest pact sĕ fiă reînoit încă înainte de începerea serbărilor milenare, pentru ca Ungaria sĕ pótă petrece în ticnă şi în pace aceste serbărĭ.

Grăbirea tratărilor pentru pact va avé, de sigur, alte cause, mai ponderóse, isvorite din situaţiunea destul de încordată a politicei interióre. Vor sĕ trécă mai repede peste o cestiune, care fiind ţinută deschisă prea lung timp, ar puté face sĕ debordeze nemulţumirile, ce s'au adunat în mĕsură atât de mare după 28 de anĭ de esperimente dualistice.

Cum le va succede acésta, e altă întrebare. Se vede însĕ, că br. Banffy şi contele Badeni au de sus cel mai strict avis sĕ grăbéscă tratările.

Aceste tratărĭ s'au şi început la Viena în 3 Ianuarie st. n. între miniştrii austriacĭ şi ungarĭ. In ḑiua dintâiŭ discusiunile s'au mărginit numai la cestiunile generale. In ḑiua următóre s'a discutat, după cum se anunţă, cestiunea valutei, la care s'au ivit şi unele divergenţe de părerĭ, apoi au urmat tractările privitóre la cestiunea băncei, carĭ sĕ fi avut ca resultat stabilirea în principiu unei înţelegerĭ de ambele părţĭ.

In ḑilele următóre, până erĭ, tratările s'au continuat în special între ministrii de finance şi miniştrii de comerciu unguresci şi austriacĭ. Cu acésta s'au terminat tratările prealabile, dér după o scire, ce sosesce aḑĭ, nu în mod favorabil, căcĭ s'au ivit marĭ divergenţe de părerĭ.

E vorba, ca consultările sĕ se continue în a doua jumĕtate a lunei luĭ Ianuarie la Budapesta. Până atuncĭ amêndouĕ guvernele au hotărît, sĕ invite parlamentele lor, ca sĕ-şĭ alégă comisiunĭ pentru stabilirea cuotei.

Aicĭ, la cestiunea cuotei, se vor nasce, décă nu între guverne, atuncĭ negreşit în sînul parlamentelor cele mai vehemente discusiunĭ, carĭ de sigur, că nu vor contribui tocmai la resolvarea netedă a problemei înoirei pactului.

CRONICA POLITICĂ.

— 27 Decemvre.

Ḑiarului „*Magyar Hirlap*" i-se depeşéză din Belgrad, că acolo s'a lăţit fórte mult o broşură apărută mai ḑilele trecute sub titlul **„Poporul sêrbesc şi dinastia Obrenovicĭ"**. In acéstă broşură se atacă în mod fórte vehement dinastia Obrenovicĭ, şi poporul sêrbesc este provocat sĕ chieme la tron dinastia *Caragheorgevicĭ*. Aparaţiunea amintitei broşurĭ a produs o deosebită consternare în tóte cercurile politice din Belgrad, de care împrejurare mai mult se bucură duşmanii dinastiei Obrenovicĭ, carĭ în timpul din urmă se se fi înmulţit în mod considerabil.

*

Privitor la **evenimentele din Turcia** depeşele sosite în ḑilele din urmă spun următórele: In 2 c. ambasadorii streinĭ din Constantinopol ţinură o conferenţă în care se desbătŭ asupra modalităţilor prin carĭ sĕ se curmeze rĕscóla Armenilor din *Zeitun*. Instrucţiunile respective s'au trimis imediat corpului consular din Aleppo. Depeşĭ sosite în 4 c. din *Diarbekir* anunţară, că acolo s'a născut ḑilele trecute o mare panică. Locuitorii se refugiară prin bisericĭ, de frica Curḑilor, şi numai energia comandantului *Abdulla Paşa* fŭ în stare de-a împiedeca măcelărirĭ. In districtele Urfa şi Birotsik s'au întêmplat din nou marĭ măcelărirĭ şi suma victimelor se urcă la 500. In fine sĕ anunţă, că în 3 c. au fost primiţĭ în palatul Zarskoje-Selo din partea Ţarului *Nicolae*, plenipotenţiatii estra-ordinarĭ ai Sultanului, *Hussein Husny Paşa* şi vice-admiralul *Arif Paşa*, despre carĭ se ḑice, că au fost încredinţaţĭ cu o misiune specială din partea Padişachului.

*

Provocarea adresată de **guvernul englez** lui **Iamesson** şi bandelor sale, ca numai decât sĕ se retragă, a fost de multe părţĭ privită ca o concesiune a Angliei în politica ei colonială.

După cum scim însă, Iamesson nu ascultă de poruncile guvernului engles, ci trecênd graniţele **republicei Transvaal** înaintă spre Iohannesburg.

Scirile sosite în ḑilele trecute anunţă, că în 1 c. bandele lui Iamsson s'au ciocnit la Krügersdorf cu trupele Republicei Transvaal, carĭ constau în cea mai mare parte din soldaţĭ indigenĭ, numiţĭ *Boerĭ*. Lupta durà dela 3 óre d. a. până la 11 óre nóptea. Boërii se luptară cu mare bravură, în fine Iamesson fŭ învins, el însuşĭ împreună cu 550 soldaţĭ fură prinşĭ şi dintre ómenii lui cădură 80.

Impĕratul german Wilhelm trimise numai decât o telegramă de felicitare lui Krüger, preşedintele Transvaalului, care telegramă fŭ mult discutată în pressa europénă. In Germania s'au început deja colectele pentru Boërii răniţĭ.

Prinsonerii din espediţiunea lui Iamesson, afară de acest din urmă, toţĭ au fost liberaţĭ.

Ajunul Crăciunului în Braşov.

Ca în toţĭ anii, aşa şi de astă-dată, ajunul Crăciunului a fost serbat din partea Românilor braşovenĭ prin frumóse fapte de binefacere. La vre-o 182 elevĭ şi vre-o 58 eleve dela scólele române elementare din loc s'au distribuit din partea bisericei S.-lui Nicolae din loc diferite haine de iérnă, în valóre totală de 800 fl. Anume s'au distribuit: 120 părechĭ cisme, 93 părechĭ pantalonĭ şi 107 flanele.

De-odată cu acestea s'au împărţit şi din partea Reuniunei femeilor române câte un rĕnd de haine la 48 fetiţe, în mare parte eleve din internatul-orfelinat al Reuniunei, precum şi la alte 5 femei sĕrace. Comitetul Reuniunei a făcut în acest scop o colectă, care mulţumită zelului desfăşurat de dómnele colectante, a dat un resultat de 350 fl., din carĭ s'au procurat hainele distribuite.

Ce privesce festivitatea distribuirei vestmintelor, cu părere de rĕu trebue sĕ spunem, că acésta n'a fost ca de altădată. Corul, care la ast-fel de ocasiunĭ este aşa ḑicênd un strict necesar, a lipsit. Public era fórte puţin; afară de dame, carĭ erau representate în numĕr mai frumuşel, abia vor fi fost de faţă 15—20 bărbaţĭ, printre carĭ mai mulţĭ membri ai corpului didactic dela scólele elementare.

La masa din fruntea salei destinată pentru comitet, erau dómnele Duşoiu, Laslo, Blebea, Voina, Săbădeanu şi Chicomban. Cele trei mese marĭ încărcate cu darurĭ aveau înfăţişarea unei micĭ esposiţii de obiecte, cu deosebire masa, pe care erau aşeḑate în grupurĭ hăiniţele fetiţelor, fiind însemnat la fiă-care grup numele fetiţei, pentru care era destinat.

Inainte de-a se procede la distribuire, d-l profesor Lazar *Nastasi*, actuarul Reuniunei femeilor, ţinŭ de pe catedră o vorbire, în care arătà, cât de desvoltat este şi a fost întot-déuna simţul de caritate la poporul românesc. Ca dovadă se provócă între altele şi la celebrele institute filantropice ale fraţilor noştri de dincolo de Carpaţĭ, carĭ în privinţa acésta au întrecut pe multe alte popóre dintre cele mai înaintate ale Europei. Nicĭ Românii braşovenĭ n'au întârḑiat de-a da întot-déuna doveḑĭ de nobilul lor sentiment de caritate; acésta o arată aşeḑămintele de binefacere românescĭ, ce le avem în acest oraş, şi între carĭ Reuniunea femeilor române ocupă un loc de frunte. Vorbitorul esprimà, în fine, mulţumită dómnelor din comitet şi tuturor

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Lord Spleen în Paris.

Intr'o frumósă ḑi de primăvară a anului 1831, printre mulţii pasagerĭ şi comercianţĭ de tótă branşa se putea observa pe piéţa bursei din Paris un Englez lung, slab şi cu barba roşie, şi era într'adevĕr batĕtor la ochĭ, deóre-ce striga: „Incóce, iubiţilor ómenĭ! Cine cumpĕră piese de cincĭ francĭ nouĕ şi lucii? Numai doi franci bucata!" După acésta scutura un săculeţ şi monetele resunau plăcut într'ênsa.

Indată ómenii şi începură a se grămădi în jurul sĕu, doritorĭ de a-i vedea marfa. El le arăta piese lucii de cincĭ francĭ, dér totu-şĭ nu afla nicĭ un cumpĕrĕtor. Omenii curioşĭ nu sĕ încredeau anume în marfa cea minunată, ci ţineau nouĕle piese lucii de false. In sfîrşit observà lucrul acesta şi poliţistul, care era postat în piéţă, sĕ apropià imediat şi-l conduse pe Engles la procsimul comisariat de poliţie. Englesului deţinut acest lucru nu părea a-i fi nicĭ decum neplăcut, cel puţin el îşĭ păstrà neînfricat liniştea sufletéscă obicĭnuită.

După-ce poliţistul îşĭ făcŭ raportul, comisarul întrebà pe arestat:

— „Aşa-dér d-ta vindeai piese de cincĭ francĭ cu doi francĭ?"

— „Da, d-le comisar"

— „Acésta e o întreprindere estraordinară."

— „După cât sciu, în Francia nu-i oprit a face atarĭ negoţurĭ."

— „La tot casul autorităţile sunt însĕ îndatorate a cerceta mai de aprópe ocupaţiunea d-tale. Arată-ţĭ marfa!"

Englesul îşĭ predete fórte bine-voitor săculeţul cu banii. El conţinea cincĭ-ḑecĭ de piese de cincĭ francĭ, nouĕ şi lucii.

— „Câte ai vêndut?"

— „Nicĭ una."

— „Sĕ te cred óre? Ai fost bănuit, că monetele d-tale ar fi false."

— „Intr'adevĕr e lucru fórte deplorabil, că ómenii sunt atât de naivĭ."

— „Hm! Dér şi eu am chiar acele bănuelĭ!"

— „Eşţĭ în rĕtăcire, d-le comisar!"

Funcţionarul cercetà cu ajutorul unui om priceput şi care fusese grabnic chemat în oficiu, cu multă grije cele cincĭ-ḑecĭ de monede nouĕ şi lucii. Dér nu li-se putea afla nicĭ un cusur; forma, sunetul, greutatea, totul era perfect esact. Neîndoios, că monetele erau bune.

Uimit sĕ cugetà comisarul: „Acest Engles minunat e evident cuprins de *spleen* (bóla englesă), deóre-ce în aşa chip voesce sĕ-şĭ rĕspândéscă banii între ómenĭ". Şi ḑise apoi tare: „Ia-ţĭ săculeţul împreună cu conţinutul sĕu îndĕrĕpt. Sĕ înţelege, că eştĭ liber şi poţĭ umbla, unde-ţĭ place. Numai o întrebare mĭ-aşĭ mai permite. De ce anume te ocupĭ cu acéstă întreprindere minunată?

— „Pentru-că 'mi face plăcere", rĕspunse Englesul. „Mijlócele mele materiale îmĭ permit astfel de micĭ glume. Şi pe lângă acésta sĕ mai tractéză şi de un rĕmăşag. Eu mĕ rĕmăşisem sĕ vênd în piéţa bursei, o óră întrégă, monete de cincĭ francĭ. Rĕmăşagul — durere — nu s'a putut decide din causa amestecului poliţiei.

— „Regret, domnule, dér vei recunósce, că între astfel de împrejurărĭ poliţia trebuia sĕ fiă cuprinsă de bănuelĭ."

— „Ei bine! Posibil decĭ, că în proximele ḑile va trebui sĕ-ţĭ fac o nouă visită. Adio, d-le comisar!"

— „Adio, domnule!"

Foile parisiane aduseră — după obiceiul lor — rapórte picante despre acest cas ş. a. cam în următorul mod: „Un Engles nobil şi bogat a voit sĕ dee cincĭ mărcĭ în loc de douĕ, dér a fost stânjenit în activitatea sa filantropică din partea poliţiei, grabnice ca tot-déuna. Monetele sale lucii de cincĭ francĭ nu erau false ci valabile, după cum a constatat însă-şĭ cercetarea."

Er toţĭ carĭ fuseseră atuncĭ pe piéţa bursei, cugetară, după ce cetiră rapórtele foilor: „Ei veḑĭ, de-am fi sciut acésta! Cu câtă bucurie nu i-am fi cumpĕrat nebunului Engles monetele sale de cincĭ francĭ!"

Patru ḑile în urmă apărŭ acelaşĭ Engles, la aceeaşĭ óră, pe piéţa bursei şi striga: „Incóce ómenĭ bunĭ! Cine cumpĕră piese de cincĭ francĭ nouĕ şi lucii, cu doi francĭ? Incóce numai! Cine vine prea târḑiu, pierde!"

El purta în mâna stângă un săculeţ de banĭ, mare şi greu. In urma lui păşia un tăcut servitor engles, care purta tot un astfel de sac.

— „Incóce numai! Piese de cincĭ francĭ cu doi francĭ!"

Indată se îmbulzi sumedenie de ómenĭ

celor ce şi-au dat concursul la săvîrşirea binefacerei de acum.

După acéstă vorbire s'au împărţit mai întâiŭ hainele fetiţelor prin d-nele Voina şi Săbădeanu, apoi hainele copiilor.

Scaiul Pazmandy.

La Bucuresci, d-l Dr. Vasilie *Lucaciu* a fost interviewat de redactorii a două ḑiare bucurescene („Epoca" şi „Adevĕrul"). Unul din aceştia sĕ fi întrebat pe părintele Lucaciu şi despre convenirile ce le a avut cu Pazmandy în Budapesta, după ce a eşit din inchisóre. Lucaciu sĕ fi rĕspuns, că Pazmandy a fost numai esploatat de el şi de soţii sĕi, ca unul, care deşi face parte din oposiţiă, totuşĭ e iniţiat în tóte secretele guvernului unguresc.

*

In urma acésta *Pazmandy* a publicat o scrisóre, ca rĕspuns lui Lucaciu, în „Magyarország" dela 1 Ianuarie st. n. In acéstă scrisóre Pazmandy ḑice, că el nu lasă sĕ fiă de nimenĭ esploatat, şi că „décă Lucaciu aşa a ḑis, rĕu a ḑis".

In chip de dovadă el susţine în amintita scrisóre, datată dela 31 Dec. 1895, că în decursul an. 1895 a visitat de trei-orĭ pe întemniţaţii românĭ din Seghedin, şi „tot-déuna la cererea specială a lui Lucaciu". El mai susţine, că Lucaciu i-a adresat două scrisorĭ şi că în cea din urmă i-ar fi scris, că „şi soţii sĕi l'au împuternicit sĕ tracteze cu el (Pazmandy) asupra graţiării lor". Când a fost ultima óră la ei în Seghedin, întemniţaţii sĕ fi promis „de bună voiă" lui Pazmandy, că vor merge la Budapesta şi vor visita pe ministrul preşedinte şi pe ministrul de justiţiă în scop de-a mulţumi Majestăţii Sale Regelui pentru generósa graţiare, şi de-aşĭ esprima totodată adênca lor recunoscinţă miniştrilor. Mai susţine Pazmandy, că întemniţaţii ar fi promis, că nu vor folosi libertatea lor pentru nicĭ un feliu de demonstraţiă, şi ḑice, că amêndouĕ promisiunile Vasile Lucaciu şi soţi le-au şi împlinit fidel.

*

La scrisórea lui Pazmandy rĕspunde d-l *Iuliu Coroianu* cu data de 2 Ian. 1896, în numĕrul dela 5 Ianuarie al ḑiarului „Magyarország", declarând faţă cu afirmările lui Pazmandy, că dênsul (Coroianu) n'a făcut nimĕrui nicĭ o promisiune, şi că n'a însărcinat pe nimenĭ, „şi nicĭ pe amicul sĕu Dr. Lucaciu", ca sĕ tracteze cu Pazmandy despre graţiare. Ḑice apoi, că e adevĕrat, că întemniţaţii dela Seghedin au mers la Budapesta, dér „nu pe temeiul convorbirei prealabile cu Pazmandy, ci numai îndemnaţĭ de simţul de datoriă ca sĕ mulţămescă monarchului pentru preainalta graţiare, ceea ce au credut, că mai bine se va puté face pe calea ministrului de justiţiă". Pazmandy, care visita adese-orĭ pe întemniţaţĭ în otel „Hungaria" li-a comunicat într'o ḑi, că ministrul-preşedinte doresce sĕ primescă pe întemniţaţĭ. El (Coroianu), a propus, că trebue sĕ se ducă acolo şi sĕ-l róge pe ministru-preşedinte, ca acesta în ḑiua următóre sĕ tâlmăcéscă la Cluşiu Majestăţii Sale şi prin grain viu mulţămita întemniţaţilor.

„Acésta este starea adevĕrată a lucrului", încheiă d-l Coroianu, negând încă odată afirmările de mai sus ale lui Pazmandy, „încât privesce persóna sa".

*

In acelaşi numĕr a lui „Magyarország", — quasi din redacţiune, — rĕspunde *Pazmandy* d-lui Coroianu, ḑicênd că acolo „unde vorbesc fapte vĕdite, e superflu a mai căuta după intenţiunĭ", că el Pazmandy, a sciut înainte, că pasul d-lor memorandiştĭ la Budapesta va deştepta nemulţămire la o mare parte a Românilor dinăuntru şi din afară, şi a calculat şi cu împrejurarea, că „ulterior va primi o sumedeniă de desminţirĭ". In fine concede, că Coroianu la Seghedin a fost totdéuna „cel mai neînduplecabil" şi numai aci la Budapesta din motive — ce el (Pazmandy) nu le cunósce — s'a îmblânḑit într'atâta, încât „a devenit cel mai înfocat părtinitor al apropiării româno-maghiare".

*

La timpul sĕu noi am cerut ca publicul român sĕ fiă lămurit asupra contactului d-lor Lucaciu-Coroianu cu Pazmandy, dér ni s'a rĕspuns din partea „Tribunei", că Pazmandy este un „scaiu", care s'a legat de întemniţaţĭ şi că nu e nevoiă de nicĭ o lămurire.

Atuncĭ d-l Coroianu n'a aflat de lipsă sĕ lămurescă pe conaţionalii sĕi. Astăḑĭ însĕ, când vine Ungurul, în „Magyarország", cu insinuările sale, d-l Coroianu alérgă la fóia maghiară, ca sĕ dea declaraţiunĭ „pentru persóna sa".

Fi-va óre acum publicul român mai dumerit asupra afacerei cu Pazmandy?

Deputaţia făgărăşană.

Budapesta, 20 Dec. 1895.

Ultimele alegerĭ comitatense servesc ca un trist esemplu al stărilor nesănĕtóse, ce domnesc în comitate. Dér cel mai trist esemplu îl vedem în comitatul curat românesc al Făgăraşului, în care făptura nefericitei pacificaţiunĭ a Saşilor, actualul fişpan, nesocotesce atât de mult interesele comitatului şi caută sĕ le conformeze aspiraţiunilor sale egoiste. Am vĕḑut, că frumósa ţéră a Oltului a ajuns a fi locul de căpătuială al nemotenirilor domnului de Bausznern.

Starea acésta nesuportabilă a înduplecat pe Făgărăşenĭ, ca lăsându-şĭ afacerile baltă, sĕ vină la Pesta, sĕ-şĭ aştérnă gravaminele ministrului de interne. Şi au plecat în mieḑul iernei în frunte cu D-l protopop Iulie *Dan* şi alţĭ mulţĭ membrii ai clerului. Au venit şi ómenĭ din popor, urmând esemplul păstorilor, pentru-ca sĕ vadă stăpânii ḑilei, că în acest comitat nefericit se întêmplă lucrurĭ, la carĭ nicĭ acest popor blând şi îndelung răbdător nu mai are de gând sĕ privéscă în nelucrare. D-l deputat Dr. Nicolae Şierban nu a întârḑiat a se face luntre şi punte, ca deputaţia Făgărăşenilor sĕ fiă cât mai curênd primită. Ia şi succes sĕ mijlocéscă, ca sĕ fiă primită în timpul cel mai scurt, adecă la ḑiua de 18 Decemvre.

In numele deputaţiei, conduse de d-l Dr. Şierban şi presentată tot de d-sa, a espus causa D-l protopop Iuliu *Dan* într'o vorbire ţinută în *nemţeşte*. A arătat ministrului, că singurul scop al actualului fişpan a fost şi este sĕ delăture pe toţĭ funcţionarii românĭ ai comitatului şi sĕ întregéscă posturile, devenite vacante, cu nĕmurile d-sale, precum şi cu alţĭ patrioţĭ de pănura luĭ. Ia arătat cum mai cu sémă la ultimele alegerĭ a esercitat o presiune colosală asupra alegĕtorilor, cum a întrebuinţat cele mai murdare mijlóce, ca sĕ asigureze reuşita nĕmurilor şi protejaţilor sĕi; a arătat mai departe, că n'a pus în candidaţiă la diferitele posturĭ decât câte un favorit de-al sĕu, nesocotind legile, conform cărora avea sĕ pună câte trei candidaţĭ.

Ca esemplu mai drastic a arĕtat, cum fostul protonotar, funcţionar devotat al comitatului în decurs de 22 de anĭ, susţinĕtorul unei familii numĕróse (8 copii la numĕr) nu a fost candidat la nicĭ un post, pentru simplul motiv, ca astfel candidatul fişpanului sĕ reuşéscă cu atât mai sigur.

Aceste tóte s'a pĕrut, că ar fi surprins pe ministrul, care a întrebat cu un fel de mirare, décă se pot întêmpla astfel de lucrurĭ.

Ministrul s'a întreţinut fórte afabil cu mai mulţĭ membrii ai deputaţiei. Se părea, că ţinuta demnă a preoţilor românĭ, precum şi costumul pitoresc al ţĕranilor veniţĭ în deputaţiă au făcut asupra lui impresiune adêncă. Promise, că va studia mai de aprópe plângerea şi cu atâta se sfârşi audienţa.

Deputaţii s'au depărtat cu speranţe, că lucrurile se mai pot schimba, că ministrul dóră va cerceta causa şi va dispune, conform petitului plângerei, ca alegerile comitatense din urmă sĕ fiă nimicite, ordinând ţinerea din nou a alegerilor, de astădată sub supraveghérea unui comisar al regimului.

*

Preoţii noştri cu înfăţişarea lor patriarchală, precum şi plugarii românĭ (nisce figurĭ marţiale, ce-ar face cinste şi gardei imperiale) au fost în tot locul obiectul curiosităţei publicului pestan. Ba am şi auḑit pe un Jidănaş ḑicênd cu un aer îngrijit: „Bre, da voinicĭ mai sunt Româniĭ!" Tocmai când deputaţii făgărăşenĭ se pregăteau spre casă, le veni o însciinţare dela ministrul-president, că întorcêndu-se dela Viena şi aflând, că doresc sĕ fiă primiţĭ în audienţă, îi face o deosebită plăcere de a-i puté primi la ḑiua de 2 Ianuarie.

Ne mai putând pierde timpul pe aicĭ, au renunţat a-i mai presenta şi lui plângerile cu tótă invitarea neobicĭnuit de afabilă a lui Banffy.

X.

Crisa în redacţia „Tribunei".

In ḑilele de Vinerĭ şi Sâmbătă ale săptĕmânei trecute a isbucnit în redacţia „Tribunei" un conflict, care este cu atât mai regretabil, cu cât este mai neauḑit, în deosebĭ la noi Românii, chipul, în care s'a petrecut.

Pentru astăḑĭ ne mărginim a reproduce din „Tribuna", cele ce se scriu cu privire la acésta crisă.

„*Tribuna*" de Sâmbătă 23 Decemvre v. scrie sub titlul „Mai nou":

Numĕrul de aḑĭ al „Tribunei" a întârḑiat cu apariţia într'un mod neobicĭnuit. Suntem datorĭ publicului nostru se dăm esplicarea acestei întârḑierĭ şi a reducerii formatului.

Causa ei este crisa ce a isbucnit în redacţia ḑiarului nostru. Vom descrie detailat acésta crisă, când timpul ne va permite, şi când vom fi ajuns la liniştea de lipsă.

Anunţăm până atuncĭ următórele fapte:

Ierĭ un articol dat de însu-şĭ presidentul partidului, Dr. Raţiu a fost smuls din mâna culegĕtorilor prin domnul Russu-Şirianu.

Articolul se ocupa de cestiunea ardentă, ce se discută acum în tótă pressa, adecă de proprietatea „Tribunei".

Un al doilea articol, de un membru al comitetului naţional, scris ca rĕspuns la articolii „Gazetei Poporului" din Bucuresci, articolĭ reproduşĭ în „Gazeta Transilvaniei," asemenea a fost confiscat de acelaşĭ domn.

Tras la dare de sémă d-l Russu Şirianu a avut cutezanţa sĕ denege d-lui Dr. Raţiu orĭ-ce drept de disposiţie.

In fine d-l Russu Şirianu a fost imediat destituit, şi a părăsit redacţiunea. Astăḑĭ d-l Russu a îndrăsnit sĕ între de nou în redacţie, se insulte pe noul membru al redacţiunii domnul Dr. Elie Dăianu, care a fost introdus de colaborator prin însu-şĭ d-l Dr. Raţiu; a confiscat posta, şi a făcut imposibilă rĕmânerea cu d-sa în redacţiune.

De altă parte d-l T. L. Albini a acusat la poliţiă ca pe nisce turburatori ai păcii domestice şi ai afacerilor sale pe domnii Dr. I. Raţiu, Dr. E. Dăianu şi Onoriu Tilea, care a fost însoţit ierĭ la redacţiă pe D-rul Raţiu, şi a cerut dela căpitanul poliţiei, ca sĕ opréscă întrarea acelor domnĭ la „Institutul Tipografic" şi redacţiunea „Tribunei" sub pretestul, că acelea ar fi proprietatea dênsului.

La 10 a. m. numiţii trei domnĭ s'au presentat la poliţiă. Dr. Raţiu a dovedit cu acte, că d-l Liviu Albini nu este proprietarul „Institutului" — ba nicĭ posesorul acelui.

Convingêndu-se căpitanul poliţiei despre acésta, precum şi despre aceea, că D-rul Raţiu deja de anĭ de ḑile a fost supremul dispunĕtor asupra organelor — nu numai că nu a oprit întrarea dênsului la „Institut" — după-cum cerea d-l L. Albini, ci a interḑis acestuia, ca sĕ-şĭ mai pună acolo paşul, până ce procesul ce decurge, nu se va fi sfirşit în favorul — dênsului.

Asemenea i-s'a interḑis şi domnului Russu Şirianu întrarea la „Institut" orĭ la redacţiunile organelor partidului naţional.

La acésta d-l Russu-Şirianu a rĕspuns cu faptul, că întrând în tipografia „Institutului" a luat cu forţa tóte manuscriptele şi a sdrobit tot ce a fost deja cules, ba a sedus şi pe culegĕtorii de litere, carĭ au inscenat o mică grevă. Acésta însĕ n'a durat mult.

După ameḑi culegĕtorii s'au reîntors, ordinea însĕ e turburată cu desĕvîrşire.

Faptele aceste condamnabile se înţelege vor avea şi alte urmărĭ — ér antecedenţele lor le vom face mâne cunoscute.

Trist — dér adevĕrat!

în jurul sĕu şi al însoţitorului sĕu. Sĕ şoptia: „Englesul cel nebun este éraşĭ aici! Lordul Spleen cu săculeţul sĕu de banĭ! Şi încă cu doi săculeţĭ!"

Şi ómenii strigau într'un glas: „Mylord, te rog, două piese! — Patru piese! — Ḑece piese! — Cât de multe sĕ póte! — Ah, sĕrmanul de mine, eu pot cumpĕra numai una! — Óre n'aş putea primi câteva gratis? — Asta ar fi totu-şĭ o prea mare pretenţie! Lordul Spleen îşĭ are preţul sĕu fics!" Şi astfel de strigărĭ rĕsunau o mulţime în aer. Şi apoi urmau risete glumeţe şi glume originale parisiane.

Cu o iuţélă uimitor îşĭ vîndŭ Englesul monetele sale nouĕ şi lucii. Iute şi degrabă cel dintâi sac sĕ golise şi acum îi veni rêndul la al doilea.

Poliţistul, care-'l arestase cu câte-va ḑile înainte sĕ afla éraşĭ la postul sĕu obicĭnuit. Mulţămit privea dênsul acéstă întreprindere şi nu se cugeta la nimic suspect, ci din contră îşĭ gândia; „De ce sĕ nu profit puţin şi eu din afacerea asta?"

El se îndesui printre mulţime şi strigă Englesului:

— „Mylord, te rog şi eu pentru cincĭ piese!"

— „Ah, D-ta eştĭ!" ḑise prietinesce Englesul. „Cu adevĕrată plăcere îţĭ implinesc dorinţa, dragul meu! Etă cincĭ piese!"

— Poftesce cei ḑece francĭ pentru ele. Iţĭ mulţămesc fórte mult, Mylord!"

— „N'ai de ce, D-le! E numai o chestie de negoţ".

In fórte scurtă vreme minunatul Engles îşĭ vêndu se tóte monetele sale lucii de cincĭ francĭ ş. a. — peste două-spre-ḑece mii de bucăţĭ.

După aceste dênsul ḑise mulţimii, care devenea tot mai numĕrósă: „Pentru astăḑĭ e de ajuns gluma. Póte, că mâne mĕ voi reîntórce!"

— „Sĕ trăiască lordul Spleen!" strigau riḑênd ómenii.

Ér Englesul, însoţit de servitorul sĕu, plecă grav de-acolo şi amêndoi dispărură.

O óră mai târḑiu ómenii fură cuprinşĭ de o agitaţiune grozavă. Unii anume voiseră, sĕ facă cumpĕrărĭ cu monetele lor de cincĭ francĭ atât de eftin câştigate, sĕu sĕ le schimbe, şi atuncĭ eşi la ivélă, că monetele cele lucii erau falsificate într'un mod admirabil de reuşit. Chiar şi bravul poliţist făcŭ aceeaşĭ amară esperienţă, ca toţĭ ceilalţĭ.

Acum decĭ ómenii începură a striga înfuriaţĭ: „Blăstĕmatul de falsificator! O, astfel de ticăloşiă sĕ păţim din partea unui Engles! Aşadar el totuşĭ, nu suferia de spleen, ci era fórte rutinat în înşelătoriă!"

Lucrul sta aşa: Monetele valabile nu voise sĕ le cumpere nimenĭ, deóre-ce le ţineau de false, ér monetele false le cumpĕrară atât de lacomĭ, pentru-că, după cele întêmplate, le considerau de valabile.

Acésta fŭ o înşelătoriă isteţ pregătită şi rafinată, pe care „lordul Spleen" o va practica-o probabil şi mai departe, în alte locurĭ, de vreme ce în Paris 'i-a reuşit atât de bine.

Trad. de 'Mi-'s.

„Tribuna“ de Duminecă 24 Decemvre v. scrie sub titlul „La crisa nóstră“ următórele:

Crisa continuă. Póte că și numĕrul de astădĭ va întârḑia, și étă de ce.

Astăḑĭ pe la 9 óre, când toțĭ colaboratorii noștri lucrau în redacție — porțile fiind încuiate pentru mai mare siguranță, de-odată d-l Russu Șirianu năvălesce în redacție.

El întrase din localul administrațiunii pe o ferésträ în curte, și de acolo în redacție.

Cu o gură nespus de mare eĭ amenință pe toțĭ redactorii și-ĭ provocă sĕ iasă îndată afară, că vine poliția și-ĭ scóte „ca pe nisce bandițĭ“.

Intr'aceea sărind îndrăsneț dela o masă la alta, luă tóte scrisorile și ḑiarele nedesfăcute, ce ne sosiră astăḑĭ, — și cu o dexteritate, care arĕta progres față de ierĭ, le confiscă tóte în fundul buzunarelor sale. Alergă apoi în curte, sbierând așa de tare, încât toțĭ culegĕtorii ’și-au lăsat lucrul și au eșit afară sĕ-l vadă. — „Eșițĭ afară de aici, că vĕ aruncăm cu muncitorii!“ amenință de nou d l Russu.

A deschis apoi pórta cu o cheie străină, ca sĕ facă posibilă întrarea d-lui Albini, se instală în tipografie — cine sĕ fi pus mâna pe el? — și venind și d-l T. L. Albini acolo, după-ce ne-au confiscat manuscriptele și au stricat ce a fost cules de pe ele — s'au apucat sĕ scótă ei fóia.

Am privit liniștițĭ cât-va timp la aceste isprăvĭ, căcĭ domnul Russu a ținut sĕ ne asigure că „nu vĕ vom terfelĭ, dér vĕ vom omorî cu noblețā“. (!)

Intr'aceea aflând d-l Dr. I. Rațiu despre cele-ce se petrec, câștigând un nou act dela judecătoriă, s'a presentat la căpitanul poliției, care apoi a citat la sine pe domnii Russu și Albini, și li-a interḑis de nou a mai intra la „Institut“.

In fine, de-abia pe la 1 óră d. a. ni-a succes a restabili de nou ordinea în tipografiă. a lua declarația culegĕtorilor, că vor rĕmâné credincioșĭ, și a ne câștiga de pe la privațĭ unele ḑiare, ca se putem redacta fóia.

*

Ierĭ am promis expunerea mai detailată a celor petrecute în decursul ḑilei de ierĭ și alaltăerĭ. Nu ne permite timpul sĕ ne implinim acurat promisiunea.

Atragem însĕ atențiunea la momentul principal a celor întêmplate ierĭ. Momentul acela a fost de sigur atuncĭ, când venerabilul domn, Dr. Ioan Rațiu, conducĕtorul luptelor nóstre din ultimii anĭ a fost chemat printr'un pandur de stradă la căpitenul poliției, pentru-ca sĕ audă acolo, că d-l T. L. Albini, fostul cancelist al d-sale, pe care dênsul ’l-a pus „proprietar“ la „Tribuna“ îl păresce ca pe un „Hausfriedensstörer“.

Căpitanul poliției a cetit d-lui Dr. Rațiu §-ul corĕspunḑĕtor din legea penală, care prevede trei lunĭ temniță pentru atarĭ turburătorĭ ai liniștii casnice — și noi ne-am ingrodit de cutesanța omenilor.

*

Articolul ce-l publicăm astăḑĭ este scris dela 1 Ianuarie n. și formézǎ începutul acelei serii de articolĭ, în care ne-am propus a clarifica chestiunea proprietății „Tribunei“.

Acest articol a fost confiscat de d-l Russu-Șirianu alaltăerĭ. Cu confiscarea acestui articol ’șĭ-a fost inceput domnul Russu cariera cea mai nouă de procuror fără procură, pe care cu atâta succes a continuat'o trei ḑi-le de-a rêndul.

Până la proximul numĕr cetitorii noștri pot afla o clarificare ore-care în articolul ce-l reproducem din „Gazetă“ (privitor la secvestrarea „Tribunei“) E corect.

Brașov 27 Decemvre v. 1895.

Stimate D-le Redactor! In n-rul 285 al prețuitului D-Vóstră ḑiar, d-l Russu Piltia din Feldióra a adresat o întrebare către D-Vóstră în cestia înființării bibliotecii poporale în acea comună, ceea ce s'a fost promis la adunarea generală a despărțĕmĕntului I (Brașov) a Asociațiunii transilvane, ținute în Feldióra acum sunt câte-va sĕptĕmânĭ.

D-vóstră publicând acéstă îndreptățită întrebare ațĭ observat, că așteptațĭ ca însușĭ comitetul despărțĕmântului sĕ dea lămuririle cerute.

Până când s'ar face acésta, îmĭ țin de datorință, eu care am substituit pe d-l director al despărțĕmântului la numita adunare generală, ca fost membru în comitet, a da din parte'mĭ următórele lămurirĭ:

Noi am fost de pĕrerea a nu trimite în comune *numai o samă de cărțĭ*, ci *o bibliotecă arangiată* și întocmită cu tóte cele de trebuință. De aceea imediat după adunarea generală am comandat un dulap anume destinat pentru bibliotecă, și am dat tóte cărțile la compactat, îngrijind de vignete și registre. Dulapul e de două sĕptĕmânĭ gata și se află expus în localul casinei române din Brașov. Er cărțile abia acum s'au compactat, în urma îngrămădirii cu lucru a compactorului.

Onoratul comitet al despărțĕmântului, din care cu ḑiua de 24 Decemvre v. a. c. eu nu mai fac parte, sunt convins, că acum va preda biblioteca poporală în cel mai scurt timp destinațiunii sale, ceea ce mai înainte — din causa indicată — nu i-a fost cu putință.

Rugându-Vĕ sĕ binevoițĭ a da loc acestor lămurirĭ, menite de-a liniști pe Domnii membrii din Feldióra ai Asociațiunii nóstre, semnez al D-Vóstre devotat,

Virgil Onițiu,
dir. gimn.

Cum vor fi rĕsbóiele în viitor?

Ḑiarul American „Daily Telegraph“ publică o convorbire, ce ar fi avut'o un corespondent al sĕu cu marele inventator Edison. Resultatul acestei convorbirĭ, de-ar fi și numai pe jumĕtate adevĕrat și încă este de ajuns pentru ca sĕ ne facem o ideiă despre modul, cum au sĕ fiă rĕsbóiele în viitor. Nu mai e nevoiă de săbii, de pusci și de fortărețe, căcĭ Edison a inventat mijlóce mult mai infernale, cu carĭ sĕ se pótă distruge lumea. — Am inventat o mașină, care sĕ arunce apa electrisată ca dela vre'o cincĭ mii de volte, care sĕ mĕture o armată, ca pe nisce fire de paie, — spune Edison.

Am mai născocit nisce cablurĭ, carĭ pot fi întinse împrejurul unui oraș asediat și carĭ pot omorî imediat pe cine s'ar bizui sĕ le trécă.

Mai am nisce lanțurĭ electrice, carĭ pot fi aruncata asupra unei armate în mers. Lanțurile acestea sunt de diferite lungimĭ și sunt prinse cu un capĕt de un dinam, ér cu celalt de o proectilă așeḑată într'un tun. Când se va da drumul tunului, aerul are sĕ fiă spintecat de lanțurĭ, carĭ ca nisce șerpĭ marĭ au sĕ ducă mórtea în rĕndurile dușmane.

Este o mașină infernală, pe care poțĭ s'o facĭ sĕ isbucnéscă când va trebui, după ce veĭ deprinde-o de nacela unui balon.

Sistemul torpilelor sub-marine póte sĕ fiă îmbunătățit. Un cablu fórte lung, care se póte desface cu ajutorul unei roțĭ, așeḑate în fundul unui golf, de lângă un port, și pusă în mișcare. Torpilele s'ar desface una câte una și ar isbucni la suprafață. Unele dintre aceste cablurĭ puse la diferite distanțe, ar face dintr'un port, o mină exterminătóre; cablurĭ de acest fel sunt gata și pot sĕ fiă puse în aplicare chiar de mâne.

O altă invențiune a mea este și tunul cu dinamită. Constă din patru tunurĭ puse unul în altul, așa că formézǎ ca nisce cercurĭ concentrice.

Sunt încărcate și descărcate împreună. Presiunea celor trei tunurĭ escentrice face pe cel din centru sĕ resiste la o descărcare de dinamită.

In sfîrșit d-l Edison a experimentat un tun dublu, care aruncă proectile la trei-ḑecĭ și opt de chilometri.

SCIRĬ ULTIME.

Impĕratul Wilhelm la Sinaia. Din Budapesta se telegrafiéză, că în vara viitóre, impĕratul Wilhelm al Germaniei va merge la Budapesta sĕ visiteze esposiția milenară, ér de aci va merge și la Sinaia, ca sĕ facă o visită Regelui și Reginei României.

Nou abonament
la
GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Ianuarie 1896 st. v.
se deschide nou abonament la care invităm pe toțĭ amicii și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	12 fl.
pe șése lunĭ	6 fl.
pe trei lunĭ	3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an	40 francĭ
pe șése lunĭ	20 „
pe trei lunĭ	10 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	2 fl.
pe șése lunĭ	1 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an	8 francĭ
pe șése lunĭ	4 „

Abonarea se póte face mai ușor prin **mandate postale.**

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei“.

Producțiunĭ și petrecerĭ.

Producțiunea sodalilor din Brașov, ce s'a dat în séra ḑilei de Crăciun, a reeșit ca rar altă-dată. Cântările, dialogul, piesa teatrală, cu un cuvênt tóte punctele din program au fost esecutate spre deplina mulțumire a publicului, care pe zeloșii diletanțĭ i-a rĕsplătit cu aplause sgomotóse. Producțiunea a fost întrodusă printr'o nimerită vorbire a d-lui N. Petra-Petrescu, președintele Asociațiunei meseriașilor români Sala, ca și galeria, au fost ințesate de lume. Petrecerea tinerilor noștri sodalĭ în total a fost și de astă-dată fórte animată. De dorit ar fi fost numai, ca sĕ fiă cercetată în numĕr mai mare și din partea classei inteligente a societății nóstre, dela care classa mijlociă a meseriașilor, aștéptă încuragiare și interesare față de causele lor.

*

In **Clușiu,** Tinerimea română arangiéză un Concert impreunat cu dans, Lunĭ, în 3 Februarie n. 1896, în sala „Redutei Urbane“.

Venitul este destinat pentru ajutorarea tinerilor universitarĭ lipsițĭ de mijlóce, la înscriere și depunerea esamenelor. Inceputul precis la 7 óre séra.

Comitetul arangiator: Drd. Valeriu Laslo, președinte; Iuliu Pop, v.-președinte; Emil Nemeș, v.-presidente: Aurel Ciortea, secretar I; Valer Moldovan, secretar II; Justin Pop, cassar; Patriciu Barbu, controlor. Urmézǎ membri comitetului: Corneliu Botos, Valeriu Candrea, Aurel Căpușan, Liviu Cigărean, Ioan Chirilă, Vasiliu Crișan, Emiliu Dan, Drd. Romul Dobo de Rusca, George Dubleș, Victor Fodor, Ioan Georgiț a, Victor Gherasim. Joan Harșa, Constantin Ignea, Joan Jepure, Aureliu Justian, Vasiliu Maior, Eugeniu Mezei, Alesandru Muntean, Semproniu Muntean, Valeriu Muste, Liviu Pandrea, Vasiliu Pascu, Flaviu Pop, Valeriu Pop, Victor H. Pop, Stefan Roșian, Augustin Sabo, Vilhelm Șorban, Nicolau Stoia, Traian Suciu, Fulviu Tănaș, Emiliu Tĕrnărean, Tiberiu Tisu. Intrarea: 2 fl. de persónă; 3 fl. de familiă din 2 membri, ér pentru ceilalțĭ de fiă-care 1 fl.; un bilet de ferésträ: seria I. 2 fl., seria II. 1 fl. 50 cr., de galerie 1 fl. Ofertele marinimóse se vor chita în public. In pausă se vor presenta jocurile „Călușerul“ și „Bătuta“.

*

La **Hațeg,** Reuniunea română de cântărĭ va arangia în preséra anului nou, 12 Ianuarie n. c., o serată *literară-teatrală* cu scop filantropic.

*

In **Oravița Montană,** Reuniunea română de cântărĭ și musică arangézǎ la Sân-Văsii, în 31 Dec. v. 1895 un concert cu următorul:

Program: 1) Weinwurm: „Adesea dormitând“, cor micst. 2) Moszkovsky; „Wals brillant“, piesă de pian, esecutată de D-na Cornelia Cornean. 3) F. Schubert: a) „Nedumerit“ din „Morarița frumósă“; b) „Serenadă“, soli pentru soprano, esec. de d-șóra Elena Pavloviciu. 4) W. Nejedly: „Nu vedĭ flórea trĕmurândă“, cor bărbătesc. 5) L. Delibes: „Coppelia“, piesă de pian pentru 4 mânĭ, esecutată de d-șóra Mileva Pavloviciu și D-na Cornelia Cornean. 6) W. A. Mozart: „Duet“ din opera „Don Juan“, soprano d-șóra Melania Dragoescu, bariton d-l Nicolae Baiaș. 7) C. G. Porumbescu: „Frunḑă verde foi de nalbă“, cor micst. — După concert urmézǎ joc. Intrarea: de persónă 80 cr.; pentru membrii reuniunei 50 cr. Inceputul la 8 óre séra.

NECROLOG. Pătrunșĭ de adêncă durere vĕ însciințăm cumcă mult iubita nóstră mamă, sócră, soră și bunică, dómna **Iuliana S. Mihalovits,** și-a dat nobilul seu suflet în mânile Creatorului astăḑĭ la 12 óre din ḑi, în etate de 70 anĭ, după lungĭ și grele suferințe, împărtășită fiind cu sfintele taine. Rĕmășițele pĕmêntescĭ ale prea scumpei și mult regretatei defuncte se vor ridica Mercurĭ în 27 Dec. la 3 óre p. m., din casele târgul flosului Nr. 28 și sĕ vor înmormênta în cimitirul bisericei grecescĭ a Sf. Treimĭ din cetate.

Elena St. Sotir, Carolina Ir. Verzea, ca surorĭ; Emanoil S. Mihalovits, Stelian S. Mihalovits, ca fii; Elena E. Mihalovits, ca noră; Eraclie E. Mihalovits, drd. medicinae, ca nepot.

George Măzgăreanu sen., neguțĕtor, în etate de 76 anĭ, împărtășit fiind cu sfintele taine, a încetat din viéță Lunĭ în 25 Decemvre st. v. la órele 9 a. m. Rĕmășițele pĕmêntescĭ ale scumpului decedat se vor ridica din casele proprii, Cacova de sus Nr. 38, și se vor depune spre vecĭnică odihnă în cimiterul bisericei Sf. Nicolae din Scheiu, Mercurĭ, în 27 Dec. st. v. la órele 2 p. m.

Brașov, în 26 Decemvre st. v. 1895.

Ana Măzgăreanu, ca soțiă; George Măzgăreanu măcelar, ca fiu; Paraschiva G. Măzgăreanu, ca noră; Iorgu Măzgăreanu și soția Stăncuța, Dumitru Măzgăreanu și soția Elena, Nicolae, Paraschiva, Ioan Măzgăreanu, ca nepoțĭ și nepóte.

Fiă-le țĕrêna ușóră și memoria binecuvêntată!

DIVERSE.

O mică statistică a mănușilor. In Anglia se fabrică la an 36 milióne mănușĭ, dintre carĭ trei părțĭ sunt pentru dame. Cât timp pierdut costă acest articol de lux póte cineva sĕ-șĭ închipuéscă décă vom spune, că o fabrică englezéscă de mănușĭ ocupă în calcul aproximativ 50,000 de brațe muncitóre. Numĕrul fabricelor nu-l scim, dér ni-l putem închipui din faptul, că numai în Worcester fabricele de mănușĭ ocupă un teritoriu de opt chilometri. Fórte multe dame englese fac risipe marĭ cu mănușile, așa că 300 fl. la an cheltuite pentru mănușĭ, pentru multe din ele e o sumă fórte modestă. Sunt domnișóre din societatea alésă, carĭ speséză câte 1000 fl. la an și mai bine numai pentru mănușĭ. Nicĭ nu e mirare, căcĭ prețul unei părechĭ de mănușĭ fine sue la 20 fl. și mai bine, ér în garderoba unei dame princiare se găsesc nu câteva părechĭ, ci ladĭ întregĭ de mănușĭ. Așa de esemplu, când s'a licitat garderoba princesei de Somerset s'au găsit 2000 părechĭ de mănușĭ ale ei. Cheltuéla făcută cu mănușile din partea damelor englese e socotită cu 15 milióne florenĭ la an.

Literatură.

In tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov a apărut: **Povestirĭ economice** despre grădinărit, economia câmpului, viericit și pădurit, de *Ioan Georgescu.* O carte fórte folositóre pentru plugarĭ, scrisă în stil ușor de priceput. Cartea are 136 pag. și costă 25 cr. De vêndare la tipografia A. Mureșianu“ în Brașov, și la librăria d-lui Nicolae Ciurcu, Brașov.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul pieței Brașov.

Din 8 Ianuarie 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.51	Vênd.	9.53
Argint român.	Cump.	9.44	Vênd.	9.48
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.57	Vênd.	9.60
Galbenĭ	Cump.	5.66	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	128.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	59.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.74	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Nr. 17555—1895.

PUBLICAȚIUNE

referitóre la conscrierea pro 1896 a cânilor supușĭ dărei.

Toțĭ posesorii de cânĭ se provócă ca până în 10 Ianuarie 1896 sĕ ia în primire dela oficiul orășenesc de dare sedulele pentru însinuarea cânilor și după provederea lor cu datele recerute, sĕ le ascérnă cel mult până în 18 Ianuarie 1896 aceluiaș oficiu.

Pentru acei posesorĭ de cânĭ, carĭ nu pot scrie, se estradéză aceste sedule de către oficiul orășenesc de dare pe temeiul datelor date verbal minte de către partidă.

Acei, carĭ în decursul anului vin în posesiunea unui câne, sunt datorĭ, ca prin sedula de insinuare sĕ și insinueze cânele în decurs de 3 dile.

Intrelăsarea se pedepsesce cu o pedépsă de 50 cr. până la 50 fl.

Brașov, 31 Decemvre 1895.

874,1—2 Magistratul orășenesc.

Nr. 779/1895
a. f. c. sc. d.

Concurs

la postul de profesor de musică.

Prin acésta se escrie concurs dentru umplerea postului de profesor pentru musica vocală și instrumentală și pentru cant bisericesc la gimnasiul fundațional superior din Năsĕud.

Plata profesorului ce e de a se alege, în cei dintâiu 3 anĭ de probă e 600 fl. apoi plata de profesor ordinar de 800 fl. și decenale.

Dela profesorul ce se va alege **sĕ cere ca sĕ posedă perfect limba română ca limbă de propunere atât în scriere cât și în vorbire.**

Concurentele trebue sĕ dovedéscă cu documente autentice, pre cum absolutoriu și atestate de progres saŭ atestate finalĭ dela vre-un institut superior pentru instrucțiune în musică și cântărĭ și anume dela vre un conservator, că are capacitatea formală de a da instrucțiune în tóte instrumentele musicalĭ.

Preferința va avea cel ce va dovedi că a fost în exercițiu practic și a dat învĕțătură din musică și cântărĭ la un gimnasiu séu la una din școlele medie de asemenea categoriă cu succes bun în timp de 3 anĭ, séu că a exercitat în mod practic instruirea în musică la un institut superior de musică și cântare, séu ca după absolvirea conservatorului a fost tot în atâta timp conducĕtor de orchestru militar de musică după lege orĭ statut, séu ca conducĕtor a unei capele de musică din vre-o cetate.

Petițiunile instruate de documentele de lipsă sunt a se înainta la subscrisa comisiune administratóre până la 20 Ianuarie 1896.

Din ședința comisiunei administratóre de fondurile centralĭ școlastice și de stipendie din districtul Năsĕudului, ținută în Năsĕud la 18 Novembre 1895.

Președinte: Dr. Ioan Pop. Secretar: Nestor Simon.

Anunciurĭ

(inserțiunĭ și reclame)

Suntŭ a se adresa subscrise, administratiunĭ. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administr. „Gazeta Trans."

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Ianuarie 1896.

Renta ung. de aur 4%	121.70
Renta de coróne ung. 4%	98.95
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	124.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.25
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.50
Bonurĭ rurale ungare 4%	96.90
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.—
Imprum. ung. cu premii	152.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	140.50
Renta de hârtie austr.	99.90
Renta de argint austr.	100.50
Renta de aur austr.	121.05
Losurĭ din 860	147.—
Acții de ale Băncei austro-ungară.	1005.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	393.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	357.50
Napoleondorĭ	9.62
Mărcĭ imperiale germane	59.32½
London vista	121.40
Paris vista	48.12½
Rente de coróne austr. 4%	99.95
Note italiene	44.15

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

Sosirea trenurilor în Brașov:

1. Dela Pesta la Brașov:

Tr. accelerat: — óre — m. diminéța.
Trenul de persóne: 8 óre diminéța.
Trenul accel.: 2 óre 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 óre 25 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Brașov:

Trenul accel: 2 óre 18 min. după am.
Trenul mixt: 5 óre 20 m. după amédĭ.
Trenul de persóne: 9 óre 8 minute séra.
Trenul accel.: — óre — minute séra.

3. Dela Zĕrnescĭ la Brașov: (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 7 óre 36 min. diminéța.
Trenul mixt: 1 óră 29 min. după am.
Trenul mixt: 0 óre — min. séra.

4. Dela Ch.-Oșorheiu la Brașov.

Trenul de pers.: 8 óre 15 min. dimin.
Trenul de persóne: 1 óră 46 m. d. am.
Trenul mixt: 7 óre 12 min. séra.

5. Dela Sinaia la Brașov*)

Trenul de persóne 7 óre 40 m. dim.

Plecarea trenurilor din Braș.

1. Dela Brașov la Pesta

Trenul mixt: 5 óre 8 min. diminéța.
Trenul accel.: 2 óre 45 min. după am.
Trenul de persóne: 7 óre 43 min. séra.
Tr. accelerat: — óre — min. séra.

2. Dela Brașov la Bucurescĭ:

Trenul de pers.: 3 óre 55 min. dimin.
Tr. accelerat: — óre — m. dimin.
Trenul mixt: 11 óre înainte de amédĭ.
Trenul accel.: 2 óre 19 min. după am.

3. Dela Brașov la Zĕrnescĭ. (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 8 óre 35 min. diminéța.
„ „ 4 „ 55 m. după am.
Trenul mixt: 0 óre — min. séra.

4. Dela Brașov la Ch.-Oșorheiu.

Trenul de persóne: 3 óre 1 după am.
Trenul mixt: 8 óre 50 minute dimin.
Trenul de pers.: 5 óre 20 min. dimin.

5. Dela Brașov la Sinaia*)

Trenul de persóne 6 óre 40 min. séra.

*) Acest tren circuléză numai Joia Dumineca și la sĕrbătorĭ.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.